

יומא סו: (המשנה) עד

ביאורי מושגים
דברים שהשטן משיב עליהן – הברייתא מחלקת בין סוג מצוות שאנו מבינים אותם והיינו חושבים עלינו מצד עצמינו לבין מצוות שלא היינו חושבים עליהם מעצמינו. עם זאת יש לדעת שעל אף שלא היינו חושבים עליהם מעצמינו אין זה אומר שלא ניתן ליצוק לתוכן טעם ותוכן. אלא שחשוב לזכור שהיחס שלנו הוא לא של פקפוק ובחינה על תנאי בהתאם למידת ההגיון שיש בדיון אלא מתוך התבטלות והכנעה אנו מנסים ליצוק טעמים ותכנים לדיון.

המרחק לצוק וכמות הסוכות בדרך
ר' מאיר: 12 מיל 101 סוכות, (המרחק בין כל סוכה מיל, ומהסוכה האחרונה לצוק 2 מילים)
ר' יהודה: 10 מיל 91 סוכות, (המרחק בין כל סוכה מיל, ומהסוכה האחרונה לצוק מיל אחד גם כן)
ר' יוסי: 10 מיל 51 סוכות, (המרחק בין כל סוכה 2 מילים, ומהסוכה האחרונה לצוק 2 מילים גם כן)

המשנה שלנו סברה כר"מ

ר"י חייב להניח שהם נעזרו בעירובי תחומין

הצעת האוכל והשתיה נועדה לעזור למשלח פסיכולוגית (שיהיה לו פת בסלו) אבל מעולם לא נזקק המשלח להעזר בהצעה.

חציה על הסלע - למקרה שלא יכול לראות את הלשון שבין קרניו חציה בין קרניו - כדי שלא 'ישכח' לדחות את השעיר.

השתלשלות מיקום קשירת הלשון
בתחילה - קשרו את הלשון בפתח האולם,
כשראו חכמים שכשהלשון לא מלבינה ב"י נעצבים - קשרוהו באולם מבפנים,
כשהסתבר שבכל זאת מציצים על הלשון - קשרוהו על המשתלח.

טעמים של התנאים
ת"ק: 'המשלח' - מהרגע שמתחיל בשילוח (יצא מהעיר)
ר' שמעון: 'והמשלח... לעזאזל' - מהרגע שדוחפו,
ר' יוסי: 'עזאזל וכיבס' - מהרגע משגיע לעזאזל.

המשנה

הדרך לצוק (השילוח)

- היציאה מירושלים - מכובדי העיר ליווהו עד הסוכה הראשונה,
- משם ואילך בכל סוכה - הציעו לו מזון ושתיה וליוו אותו לסוכה הבאה,
- מהסוכה האחרונה - ליווהו רק חצי מהדרך - משם הלך המשלח לבדו.

הצוק (הדחיה)

- קשר לשון זהורית - חציה על הסלע וחציה בין קרניו
- דחף את השעיר לאחוריו - והשעיר התפרק עוד לפני שהגיע לקרקעית,
- אחרי הדחיה - חזר לסוכה הקרובה וחיכה שם עד צאת היום.

ממתי המשלח ובגדיו טמאים

- ת"ק: מהרגע שיצא מירושלים
- ר' שמעון: מרגע הדחיה מהצוק.

דעה נוספת המופיעה בברייתא: ר' יוסי: מהרגע שמגיע לצוק.

טעם השילוח
השילוח נראה כדבר בלי טעם - אולם זוהי גזרת הא-ל ועלינו לבצעה ואז היא תכפר עלינו (למרות שאיננו מבינים כיצד).

רבא: מסתבר שהם מותרים - לא ייתכן שהתורה תיצור מצב של תקלה

מעמדם של אברי המשתלח
דעה א': מותרים (כתוב - במדבר)
דעה ב': אסורים (כתוב - גזרה)

